

Сирдарё вилояти архив иши ҳудудий бошқармаси тўғрисида

Н И З О М

I. Умумий қоидалар

1. Сирдарё вилояти архив иши ҳудудий бошқармаси (кейинги ўринларда – “бошқарма” деб юритилади) архив иши бўйича давлат бошқарувининг Сирдарё вилоятидаги махсус ваколатли органи ҳисобланади. У ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги “Ўзархив” агентлигига ва Сирдарё вилояти Ҳокимлигига бўйсинади, ҳамда иш юзасидан уларга ҳисобот беради.

2. Бошқармасининг бошқарув тизимида вилоятдаги барча давлат архивлари киради. Шаҳар ва туман давлат архивлари ўз фаолиятида улар жойлашган шаҳар ва туман Ҳокимликларига ҳамда Архив иши ҳудудий бошқармасига бўйсинади.

3. Бошқарма ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, Ўзбекистон Республикаси қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ва Сирдарё вилояти Ҳокимининг қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги “Ўзархив” Агентлигининг буйруқлари, йўриқномалари, қоидалари ва кўрсатмаларига, шунингдек ушбу Низомга амал қилади.

4. Бошқарма ўзига юклатилган вазифаларни бевосита, унга бўйсинувчи ўз фаолиятини бошқарма тасдиқлаган низомлар ва қоидалар асосида олиб борувчи вилоят давлат архиви, шаҳар ва туман давлат архивлари орқали ҳал қилади.

II. Бошқарманинг асосий вазифалари ва функциялари

5. Қуйидагилар бошқарманинг асосий вазифалари ҳисобланади:

вилоят ҳудудида архив иши ва иш юритиш соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга ошириш;

вилоятдаги давлат архивлари, идоравий, кўшма идоравий ва идоралараро шахсий таркиб архивлари, ташкилотлар, муассасалар, корхоналар, хўжалик юритувчи субъектлар, ҳамда фермер хўжаликларда (кейинги ўринларда – “ташкилотлар”) архив иши ва иш юритиш бўйича қонуний ва меъёрий ҳужжатларга риоя этилиши, уларнинг бажарилиши устидан таъсирчан назоратни таъминлаш;

ташкилотларда архив иши ва иш юритиш ҳолатини таҳлил қилиш, бу соҳани ривожлантиришнинг қонуниятлари ва тенденцияларини ўрганиш;

вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивларида сақланаётган Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фонд ҳужжатларини жамлаш, шакллантириш, сақловини таъминлаш, давлат ҳисобини олиб бориш ва улардан фойдаланиш;

вилоятдаги давлат архивларининг архившунослик, ҳужжатшунослик ва археография масалалари бўйича услубий ишларни ташкил этиш ва

мувофиқлаштириш, илмий – тадқиқот натижалари ва илмий – техника ютуқларини архив муассасалари ва идоравий архивлар амалиётида жорий этиш;

вилоятдаги ташкилотлар, давлат архивлари ва бошқа нодавлат архивларининг архив иши ва иш юритиш соҳасини ривожлантириш ва такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш, вилоят давлат архиви, шаҳар, туман давлат архивларини бошқариш, уларнинг самарали фаолият кўрсатишини таъминлаш;

архив иши соҳасидаги мамлакатимиз ва чет эл илғор иш тажрибаларини ўрганиш ва жорий этиш;

вилоят ҳудудидаги Давлат мулки бўлган архив ҳужжатларини ва уларнинг ўрнини босувчи нусхаларини, шунингдек Миллий архив фондининг давлатга тегишли бўлмаган қисми таркибига киритилган архив ҳужжатларини ёки уларнинг ўрнини босувчи нусхаларини Ўзбекистон Республикасидан ташқарига олиб чиқиш бўйича маълумотларни “Ўзархив” агентлигига тақдим этиб бориш;

Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фондига таалақли маълумотлар базасини ўзида сақлайдиган электрон архивлар тузишни ва фаолият кўрсатишини мувофиқлаштириш ҳамда назорат қилиш.

6. Бошқарма ўзига юклатилган вазифаларга мувофиқ қуйидаги функцияларни бажаради:

вилоятда архив иши ва иш юритишининг миллий дастурлари ҳамда концепцияларининг амалга оширилишида иштирок этиш;

вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивларида, шунингдек, нодавлат архивларида сақланаётган Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фондини ҳужжатлар билан жамлаш, давлат ҳиобини олиб бориш, сақловини таъминлаш, улардан фойдаланиш масалалари бўйича таклифлар, қарор ва фармойишлар лойиҳаларини ишлаб чиқади, ҳамда белгиланган тартибда вилоят ҳокимлигига киритади, уларнинг амалга оширилишини таъминлайди;

вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивларида Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фонди ҳужжатлари билан жамлаш, рўйхатдан ўтказиш, давлат ҳисобини олиб бориш, сақловини таъминлаш ва улардан фойдаланиш ишларини ташкил этади;

вилоятда архив иши соҳасидаги қонун ҳужжатларига риоя қилиниши назорат қилиб боради ва мониторинг қилади;

бошқарманинг фонд каталоги асосида давлат, идоралараро ва идоравий архивларда сақланаётган Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фонди ҳужжатларининг, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фонди тўғрисидаги Низомга асосан жамоат ташкилотлари ва фуқароларнинг мулки бўлган ҳужжатларнинг ҳисобини олиб боради ҳамда улар тўғрисидаги маълумотларни “Ўзархив” агентлигига тақдим этади;

вилоятда архив ишининг ривожлантиришни жорий ва истиқбол режаларини ишлаб чиқади, уларнинг бажарилишини таъминлайди;

белгиланган тартибда вилоят давлат архивлари ва шаҳар, туман давлат архивларини такомиллаштириш ишларни ташкил қилади ва олиб боради;

давлат архивларининг тармоғи ва тузилмасини такомиллаштириш бўйича белгиланган тартибда олиб борилишини ташкил қилади, вилоятда давлат архивларини ташкил этиш ёки фаолиятини тугатиш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги “Ўзархив” Агентлиги ва вилоят

ҳокимига таклиф киритади, янги архивлар тузиш бўйича вилоят ҳокими қарори лойиҳасини ишлаб чиқади ва бу лойиҳани вилоят ҳокимлиги томонидан “Ўзархив” Агентлиги ҳамда Молия вазирлиги билан келишишга тақдим этиш борасида ташкилий ишларни амалга оширади;

вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивларида услубий ишларни ташкил қилади, архившунослик, ҳужжатшунослик ва археография масалалари бўйича илмий – тадқиқот натижаларини, шунингдек илмий – техника ютуқларини архив иши амалиётига жорий этиш чораларини ишлаб чиқади ва амалга оширади;

ҳужжатларнинг илмий ва амалий қийматини, шу жумладан давлат ва ахборот ресурсларини, ҳужжатларнинг электрон нусхаларини экспертиза қилинишини ва уларни давлат архивларида доимий сақлаш учун ажратилишини ташкил қилади;

вилоят корхоналари, муассасалари, ташкилотлари ва фуқароларнинг тарихий ҳужжатли – ёдгорликларни тўплаш бўйича мурожаатларини белгиланган тартибда кўриб чиқади ва уларни “Ўзархив” Агентлигига тақдим этади;

махсус рухсатномалар рўйхати асосида уларни тўплашни назорат қилиб боради;

белгиланган тартибда вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивларида сақланаётган Миллий архив фонди ҳужжатлар таркиби ва мазмуни тўғрисидаги ахборотли маълумот адабиётларини чоп этишни ташкил қилади;

вилоятда ҳужжатлари Миллий архив фонди таркибига киритилиши зарур бўлган давлат ташкилотлар тоифасини белгилайди;

вилоят, республика ва чет эл архивларининг илғор иш тажрибаларини ўрганadi ва оммалаштиради, архив иши ва иш юритишдаги ҳужжатларни ташкил этиш бўйича кенгашлар, семинарлар, машғулотлар ўтказadi;

қонунчиликда белгиланган тартибда вилоят давлат архивлари томонидан пуллик хизмат кўрсатишни ташкил қилади ва кенгайтиради;

архив иши ва иш юритишни янада ривожлантиришга йўналтирилган чет эл инвестицияларини, давлат грантлар ва чет элнинг бошқа лойиҳаларини жалб этишни ҳамда сифатли амалга оширилишини таъминлайди;

вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивлари фаолиятига раҳбарлик қилади ва тегишли ҳокимликлар билан келишув асосида уларнинг Низомларини тасдиқлайди;

давлатга қарашли бўлмаган Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фонди ҳужжатларини сотиб олишда давлатнинг имтиёзли ҳуқуқидан фойдаланишда вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивларига кўмаклашади;

бошқарма ва давлат архивларининг молиялаштирилиши ва харажатлари юзасидан вилоят бюджети лойиҳасига таклифлар ишлаб чиқади, уларнинг молиялаштирилиши ва сарфланишини назорат қилиб боради;

вилоятда давлат ва идоравий архивлар ҳамда корхона, муассасалар, ташкилотларнинг иш юритиш хизмати ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни ташкил этади;

архив иши ва иш юритиш соҳасидаги кадрларни сифатли тайёрлашда вилоятдаги олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими ўқув юртларига кўмаклашади;

Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фонди электрон ҳужжатларининг ва ахборот ресурсларининг ҳимоясини ташкил этилишини таъминлайди;

Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фондини ўта қимматли ва нодир ҳужжатларининг суғурта нусхаларини ташкил қилади;

фуқароларнинг мурожаатларини ўз вақтида кўриб чиқилишини ташкил қилади, консуллик сўровлари бажарилишини таъминлайди, бу борада давлат ва нодавлат архивлари раҳбарларининг ҳисоботларини эшитади;

ҳудуддаги давлат архивларининг асосий жамлаш манбалари рўйхатини тасдиқлайди;

вилоят ҳудудидаги давлат архивларининг тузатиб бўлмайдиган даражада зарарланган ҳужжатларини ҳиобдан чиқариш тўғрисида қарор қабул қилади;

Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фондининг Давлат каталоги тўғрисидаги Низомига асосан Бошқарманинг фонд каталогини юритади, ҳамда белгиланган тартибда Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги “Ўзархив” Агентлигига маълумотлар тақдим этади;

вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивлари ҳамда ҳудуддаги идоравий архивлар мутахассисларининг Ўзбекистон Республикаси корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари ҳужжатларини тартибга келтиришга компитентлиги юзасидан аттетациядан ўтказишни ташкил этади;

янги ташкил қилинадиган архивга архив ҳужжатларини сақлаш шароитлари ва архивнинг таъминланганлик даражаси юзасидан эксперт-текширув комиссияси хулосасини беради;

Бошқарма, шунингдек амалдаги қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа функцияларни ҳам бажаради.

III. Бошқарманинг ҳуқуқлари ва жавобгарлиги

7. Бошқарма қуйидаги ҳуқуқларга эга:

вилоят, шаҳар ва туман ҳокимликларига архив ишини янада яхшилаш ва иш юритиш ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритиш;

маҳаллий давлат Ҳокимияти ва бошқарув органларидан, корхона, массаса ва ташкилотлардан (уларнинг мулкчилик шаклидан қатъий назар), нодавлат архивлардан архив иши ва иш юритиш ҳужжатларини ташкил этиш ҳақида, шунингдек бошқарма ваколатига тегишли бошқа зарур маълумотларни сўраб олиш;

Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фонди ҳужжатларини доимий сақловчи вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивларидан, нодавлат архивларидан, идоралар, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлардан, кутубхоналар ва музейларнинг қўлёзма бўлимларидан, шунингдек фуқаролардан давлат каталоги учун тегишли маълумотларни олиш;

Маҳаллий давлат ҳокимияти органларидан тугатилган ташкилотлар тўғрисида маълумот олиш, мулкчилик шаклидан қатъий назар вилоятдаги корхоналар, муассасалар ва ташкилотлардан ҳамда нодавлат архивлардан архив иши ва иш юритиш ҳужжатларини ташкил этиш масалалари бўйича тегишли материаллар сўраб олиш, уларнинг вакиллари ҳисоботларини тинглаш,

аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан бажарилиш зарур бўлган кўрсатмаларни бериш;

вилоят корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари томонидан ишлаб чиқилган архив иш фаолияти ва иш юритишда ҳужжатларни ташкил этиш масалаларига доир низомлар, йўриқномалар, қоидалар, йиғмажилдлар номенклатуралари, ўқув дастурлари ва бошқа меърий ҳужжатларни келишиб бериш;

нодавлат архивлари ташкилий ҳужжатларини (утав, таъсис шартномаси, муассислар йиғилиш қарорлари) келишиб бериш;

архив иши ва иш юритиш масалаларини кўриб чиқиш учун доимий ва вақтинчалик идоралараро комиссиялар, кенгашлар тузиш;

шунингдек, вилоят бошқармаси ўзига юкланган вазифалардан келиб чиқадиган ваколатлари доирасидаги бошқа ҳуқуқларга ҳам эгадир.

IV. Бошқарма фаолиятини ташкил этиш

8. Бошқармага вилоят ҳокими билан келишилган ҳолда “Ўзархив” агентлиги Бош директори томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод қилинадиган бошлиқ раҳбарлик қилади.

Бошқарма бошлиғи:

Бошқарма зиммасига юклатилган вазифалар ва функцияларни, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги “Ўзархив” агентлигининг низомлари, йўриқномалари, қоидалари, буйруқлари ва кўрсатмаларини бажарилиши учун шахсан жавоб беради, бошқарма ходимларининг, шунингдек вилоят давлат архиви ва туман, шаҳар давлат архивлари директорларининг фаолиятига раҳбарлик фаолиятидаги жавобгарлик даражасини белгилайди;

вилоят Ҳокимининг ҳамда “Ўзархив” агентлигининг қарорлари, фармойишлари ва кўрсатмаларига асосланган ҳолда уларнинг ижросини таъминлаш мақсадида ўз тасарруфидаги ташкилотларга бажарилиш мажбур бўлган тегишли буйруқлар чиқаради ва кўрсатмалар беради;

бошқарма аппарати ходимларини, “Ўзархив” агентлиги билан келишилган ҳолда вилоят давлат архиви директорини, тегишли ҳокимлари билан келишилган ҳолда давлат архиви директорларини лавозимга тайинлайди ва лавозимдан озод қилади;

бошқарма девонининг меҳнатга ҳақ тўлаш фонди, штатлар жадвали, бошқарма девони ва вилоят давлат архивини молиялаш харажатлари сметасини тасдиқлайди, вилоят ҳокимлиг молия бошқармаси билан келишилган ҳолда меҳнатга ҳақ тўлаш ҳамда рағбатлантириш тизими ва миқдорини ўрнатади.

9. Бошқарма ходимларининг умумий сони ва тузилмаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади.

10. Бошқармада таркиби 5 кишидан кам бўлмаган Дирекция тузилади:

- бошқарма бошлиғи (Дирекция раиси);
- вилоят давлат архиви директори (Дирекция раиси ўринбосари);
- бош мутахассис (дирекция котиби);
- вилоят давлат архивлари филиалларининг директорлари;
- вилоят давлат архиви мутахассиларидан бири.

Дирекция Низоми ва унинг шахсий таркиби бошқарма бошлиғи томонидан тасдиқланади.

11. Вилоятнинг давлат ва идорвий архивларида сақланаётган Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фонди таркибини белгилаш ва ҳужжатлар қимматлилигини экспертизадан ўтказиш корхона, муассаса ва ташкилотлар ҳужжатларни ташкиллаштириш ва иш юритиш билан боғлиқ, амалий масалаларни кўриб чиқиш учун бошқарма ҳузурида эксперт – текширув комиссия (ЭТК)си фаолият кўрсатади, унинг шахсий таркиби ва низоми бошқарма бошлиғи томонидан тасдиқланади.

12. Бошқарма сметага эга бўлиб, вилоят давлат архиви ва шаҳар, туман давлат архивларидан, нодавлат архивларини ҳисобга олган ҳолда вилоят бюджети ҳисобидан молиялаштирилади.

13. Бошқарма юридик шахс ҳисобланади, Ўзбекистон республикаси Давлат герби тасвири туширилган ҳамда ўз номи ёзилган муҳр ва бланкларга, банк муассасаларида ҳисоб-китоб ва бошқа ҳисоб рақамларига эга бўлади.

14. Бошқармани қайта ташкил этиш ва фаолиятини тугатиш ишлари Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади